

INVESTMENT MANAGEMENT ENVIRONMENT
CONSULTING

ul. Warsztatowa 47 55-010 Biestrzyków

e-mail: biuro@imeconsulting.com.pl

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego

ANEKS

**Zamawiający:
Powiat Oleśnica**

Autorzy:
dr inż. Maria Stanisławska
inż. Janusz Marlinga

z zespołem

Oleśnica 2007

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
2. PODSTAWA FORMALNA AKTUALIZACJI PROGRAMU	6
3. PODSTAWA PRAWNA AKTUALIZACJI PROGRAMU	6
4. UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNE I GOSPODARCZE.....	7
4.1 UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNE.....	7
4.2 DANE O BUDŻECIE GMINY.....	8
4.3 PODMIOTY GOSPODARCZE	10
4.5 UWARUNKOWANIA INFRASTRUKTURALNE	10
5. STAN ZANIECZYSZCZENIA ŚRODOWISKA	11
5.1 OPIS OGÓLNY	11
6. ZAŁOŻENIA WYJŚCIOWE DO POŚ I JEGO AKTUALIZACJI	16
6.1 UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE POŚ DLA POWIATU OLEŚNICKIEGO.....	17
6.1.1 <i>Polityka ekologiczna państwa.....</i>	<i>17</i>
6.1.2 <i>Program Ochrony Środowiska województwa dolnośląskiego</i>	<i>19</i>
6.1.3 <i>Obowiązujące akty prawne w zakresie ochrony środowiska</i>	<i>20</i>
7. POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA.....	21
7.1 WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE.....	23
7.1.1 <i>Cele długoterminowe.....</i>	<i>23</i>
7.1.2 <i>Realizacja programu ochrony wód.....</i>	<i>23</i>
7.1.2.1 <i>Ścieki komunalne</i>	<i>24</i>
7.1.2.2 <i>Wody opadowe</i>	<i>24</i>
7.2 GOSPODARKA ODPADAMI.....	24
7.2.1 <i>Cele długoterminowe.....</i>	<i>24</i>
7.3 POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	25
7.3.1 <i>Cele długoterminowe.....</i>	<i>25</i>
7.4 HAŁAS	26
7.4.1 <i>Cele długoterminowe.....</i>	<i>26</i>
7.5 PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	27
7.5.1 <i>Cele długoterminowe.....</i>	<i>27</i>
7.6 AWARIE PRZEMYSŁOWE I ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE	28

7.6.1 Cele długoterminowe.....	28
7.7 OCHRONA PRZYRODY	28
7.7.1 Cele długoterminowe.....	29
Cele długoterminowe mogą zostać zrealizowane przez działania polegające na:	29
7.8 OCHRONA GLEB.....	29
7.8.1 Cele długoterminowe.....	30
7.9 LASY	30
7.9.1 Cele długoterminowe:.....	30
7.10 TERENY POPRZEMYSŁOWE	31
7.10.1 Cele długoterminowe.....	31
7.11 OCHRONA PRZED POWODZIĄ	32
7.11.1 Cele długoterminowe:.....	32
7.12 EDUKACJA PROEKOLOGICZNA	33
7.12.1 Edukacja ekologiczna formalna (szkolna) i pozaszkolna	33
8. ZADANIA KRÓTKOTERMINOWE	34
9. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	42
10. FINANSOWANIE POŚ DLA POWIATU OLEŚNICKIEGO	42
10.1 WSTĘP	42
10.2 OCENA MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZADAŃ POŚ I PGO W 2007 ROKU.....	42
10.3 WNIOSKI KOŃCOWE.....	43
11. UDZIAŁ STAROSTWA POWIATOWEGO W OLEŚNICY W REALIZACJI I FINANSOWANIU POŚ I PGO DLA POWIATU OLEŚNICKIEGO.....	46

1. WSTĘP

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego, w zakresie formalnym, podobnie jak aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami, jest konsekwencją Sprawozdania z realizacji zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska (POŚ) i Planie Gospodarki Odpadami (PGO) dla Powiatu Oleśnickiego. W zakresie prawnym powinna ona uwzględnić zmiany przepisów prawa, jakie dokonały się na przestrzeni lat 2004 – 2006 i dotyczyły tego dokumentu. Ze względu na formułę tego opracowania tj. aktualizację dokumentacji podstawowej, nie stanowi ona nowego opracowania - ma charakter wyłącznie porządkujący i aktualizacyjny. W tej sytuacji, zdaniem jej autorów, nie wyczerpując w całości zapisów określonych w art. 17 ustawy Prawo ochrony środowiska, aktualizacja nie będąc projektem programu, nie musi być poddana procedurze określonej w tym artykule oraz w artykule 18 w/w ustawy. Organy wymienione w tych artykułach powinny zostać poinformowane o fakcie opracowania aktualizacji POŚ i zmianach (wyłącznie istotnych), w niej zawartych. Zmiany, w porównaniu do pierwszej wersji POŚ, dotyczą nie tylko sfery gospodarowania odpadami (ustawowo zmieniono zakres zawartości PGO i zostało to szczegółowo opisane w aktualizacji Planu). W tym dokumencie dokonano aktualizacji istotnej ze względu na sporządzony raport z realizacji zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego oraz ze względu na wspomnianą aktualizację PGO dla Powiatu Oleśnickiego.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego, został opracowany w 2004 roku i zatwierdzony Uchwałą Rady Powiatu Oleśnickiego nr XV/92/2004 z dnia 22.03.2004 roku w/s uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego.

Aktualizacja POŚ dla Powiatu Oleśnickiego nie jest oddzielnym opracowaniem i powinna być czytana i oceniana łącznie z pierwszą dokumentacją Programu. Z tego też powodu w niniejszej aktualizacji nie powielano informacji zawartych w dokumentacji podstawowej, a podano jedynie różnice z uwzględnieniem zapisu, który ogranicza tematykę gminnego planu gospodarki odpadami jedynie do odpadów komunalnych. W aktualizacji POŚ nie powtarzano informacji mniej istotnych lub mających mniejsze znaczenie dla powodzenia poprawy stanu środowiska w gminie. W stosunku do pierwszej wersji Programu, częściowo zmodyfikowano i rozszerzono niektóre elementy, zwłaszcza te, które wydawały się istotne lub poszerzały problematykę Programu.

Część statystyczną, jak w przypadku aktualizacji PGO, oparto o aktualnie dostępny rocznik statystyczny co oznacza, że dane statystyczne dotyczą roku 2005. W danych tych stwierdzono inny układ i sposób przedstawiania informacji statystycznych w porównaniu z rocznikiem za 2003 rok (na tej bazie opracowywano dokument w 2004 roku), stąd też w niniejszym materiale z niektórych danych statystycznych zrezygnowano ponieważ nie znaleziono oficjalnych materiałów porównawczych.

Od momentu uchwalenia pierwszej wersji Programu i Planu nie upłynął jeszcze okres, dla którego w tych dokumentacjach był określany cel strategiczny (długoterminowy). Do wykonania niektórych zadań krótkoterminowych także jest jeszcze czas. Zmieniły się natomiast uwarunkowania prawne dotyczące podstawowych aktów prawnych związanych z ochroną środowiska czy gospodarką odpadami, a także nastąpiła realizacja wielu zadań wymienianych jako długoterminowe lub krótkoterminowe w pierwszej wersji Programu. Pomimo propozycji, jaką zawarto w uchwalonym w 2004 roku Programie Ochrony Środowiska i Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Oleśnickiego, a dotyczącej budowy jednolitego systemu gospodarki odpadami w powiecie, w oparciu o istniejące instalacje do unieszkodliwiania odpadów, to czas pokazał, że takie rozwiązanie organizacyjne nie doszło do skutku, a gminy rozwiązywały swoje problemy z odpadami w oparciu o własne środki lub własną, ograniczoną raczej do własnych granic administracyjnych, politykę w tym zakresie. Nawet istniejące rozwiązanie przyjęte w Mieście i Gminie Oleśnica nie może być uznane za związek gminny, a może stanowić jedynie jego podwaliny. Przy tych rozważaniach należy wziąć pod uwagę, że pierwsza wersja Programu Ochrony Środowiska oraz Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Oleśnickiego była szeroko konsultowana w gminach. Dla zainteresowanych tą tematyką odbywały się prezentacje wersji roboczych Programu i Planu. Miało to na celu zebranie szerokiego zakresu informacji, która stanowiła nie tylko materiał i zadania oraz cele wskazywane przez statutowe organy gmin, ale także wsłuchiwano się we wnioski i priorytety, jakie zgłaszali uczestnicy tych spotkań. Po 3 latach funkcjonowania Programu i Planu okazało się, że niektóre z zadań określonych w Programie i Planie nie zostały wykonane, wykonane szereg zadań, które choć wcześniej nieokreślone, wpisały się w problematykę ochrony środowiska, a generalnie większość gmin zdecydowała się osiągać cele strategiczne własną drogą. W tej sytuacji uznano, że najbardziej istotną kwestią, jaka musi być oceniona w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska jest odniesienie finansowe do realizowanych zadań i odpowiedź na pytanie czy do końca czasu, jaki jeszcze pozostał do zamknięcia horyzontu czasowego określonego w pierwszym Programie. W tej ocenie zostały

oczywiście uwzględnione zarówno dokonane realizacje zadań, zadania inne czy zadania planowane przez Gminy na rok 2007, ale wobec uwarunkowań, jakie miały wpływ na realizację Programu z 2004 roku, zdaniem autorów, występuje potrzeba określenia Programu dla Powiatu na perspektywę lat 2008-2011, w nowym dokumencie zweryfikowanym o zmiany inwestycyjne i realizacje, zmiany prawne i zmiany organizacyjne. Poznanie, jeszcze w bieżącym roku, mechanizmów finansowych, jakie będą pozwalały uzyskać środki z Unii Europejskiej, przybliży i uszczegółowi zadania krótkoterminowe i długoterminowe na ten okres czasu.

Dla Planu Gospodarki Odpadami istotny jest zapis §5 pkt.2 rozporządzenia w/s sporządzania planów, który stanowi, że zgodnie z zapisem w nim zawartym, ponieważ analizowany dokument jest pierwszym projektem gminnego planu, to nie podlega ocenie jego realizacja. Takie zapisy nie są formułowane w stosunku do Programu Ochrony Środowiska w żadnym akcie prawnym, ale również nie istnieje, jak w przypadku Planów, przepis wykonawczy określający co w Programach należy zawierać, zostawiając gminom, powiatom i województwom znaczną w tej mierze dowolność. Przez analogię oraz fakt, że PGO stanowi tylko fragment POŚ, można przyjąć, że podobnie należy postępować w przypadku oceny realizacji Programu Ochrony Środowiska. Przepis prawa zobowiązuje organy wykonawcze województwa, powiatu i gminy do sporządzenia sprawozdania i przedstawienia go właściwym radom, ale nie wskazuje na konieczność uzyskania w tej mierze jakiegokolwiek opinii lub uchwały. Jest to logiczne i konsekwentne ponieważ sprawozdanie jest przedstawiane w połowie okresu na jaki Program został przyjęty do realizacji. Sprawozdanie (raport) z realizacji dokumentów kierunkowych i z realizacji zadań w nich zawartych, został na potrzeby gminy opracowany jako osobny dokument, w którym, na podstawie dokumentacji podstawowej oraz zebranych i udostępnionych materiałów i informacji poddano je analizie i ocenie zakończonej wnioskami.

Także w stosunku do pierwotnej wersji Programu Ochrony Środowiska dokonano zmian sposobu przedstawiania zagadnień dotyczących ochrony środowiska. Spowodowana tym odmienność układu graficznego dokumentacji nie zmienia konieczności analizowania i odczytywania obu tych opracowań (POŚ z 2004 roku i jego aktualizacji z 2007 roku) razem.

Wnioski te wskazują, że POŚ dla Powiatu Oleśnickiego, razem z jego częścią składową czyli Planem Gospodarki Odpadami, jest realizowany zgodnie z przyjętymi w nich kierunkami.

2. PODSTAWA FORMALNA AKTUALIZACJI PROGRAMU

Podstawę formalną do wykonania tej aktualizacji stanowi umowa zawarta między Starostą Powiatu Oleśnickiego, a firmą IME Consulting. Na jej podstawie wykonuje się niniejszą aktualizację Programu Ochrony Środowiska. Ze względu na aktualność zapisów zamieszczonych w dokumencie podstawowym i czas na jaki obowiązuje uchwalony POŚ, niniejsza aktualizacja będzie ograniczona do niezbędnej korekty, z jednoczesnym pominięciem w niej informacji o znaczeniu wyłącznie statystycznym i opisowym. W oparciu o analizę wykonywanych w obrębie Programu Ochrony Środowiska zadań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych opisanych w raporcie wynika, że pomimo podjętych działań kierunkowych, ulegną przesunięciu terminy realizacji niektórych z zadań dotyczących, natomiast wiele zadań określonych w innych dziedzinach ochrony środowiska zostało do chwili obecnej wykonanych lub będąc zadaniami rozpoczętymi, są dalej kontynuowane. Stąd też autorzy tego opracowania sugerują i wnoszą do organów gminy propozycję, aby w kontekście wniosków z raportu uznać, że nie ma potrzeby rozszerzać Programu o nową perspektywę dotyczącą lat 2008 i 2009 i w związku z tym o nowe zadania, a przyjąć, że uzasadnionym jest kontynuowanie realizacji Programu w takiej postaci (z korektą wynikającą ze zmiany prawa oraz korekty dotyczącej roku 2007) jak dokument podstawowy. Jest to uzasadnione również tym, że po tym okresie realizacji POŚ zostanie zakończony czasokres, dla którego dokonywano planowania rzeczowego w perspektywie krótkoterminowej oraz planowania finansowego.

3. PODSTAWA PRAWNA AKTUALIZACJI PROGRAMU

Koncepcja Programu oparta jest o zapisy następujących dokumentów:

1. *Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 roku*. Definiuje ono ogólne wymagania w odniesieniu do programów ochrony środowiska opracowywanych dla potrzeb województw, powiatów i gmin.
2. *Polityka ekologiczna państwa na lata 2003 – 2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007 – 2010*”.

Cele i zadania Programu ujęte są w kilku blokach tematycznych, a mianowicie:

- cele i zadania o charakterze systemowym,
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody,
- zrównoważone wykorzystanie surowców,
- jakość środowiska i bezpieczeństwo ekologiczne.

W celu zachowania zgodności z dokumentami wyższego rzędu, przy opracowywaniu Programu i aktualizacji brano pod uwagę *Program ochrony środowiska województwa dolnośląskiego do roku 2004 oraz cele długoterminowe do roku 2015*, w którym to dokumencie określono długoterminową politykę ochrony środowiska dla województwa dolnośląskiego, przedstawiono cele krótkoterminowe i sposób ich realizacji, określono sposoby zarządzania środowiskiem i aspekty finansowe realizacji programu.

Założono, że dokument Programu będzie uszczegóławiany, korygowany i koordynowany z nowelizacjami aktów wykonawczych do ustawy „Prawo ochrony środowiska” (i samego Prawa ochrony środowiska) i do kilkunastu ustaw komplementarnych, których treść powinna być uwzględniana w Programie, a ta aktualizacja powoduje taką właśnie okazję.

4. UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNE I GOSPODARCZE

4.1 Uwarunkowania demograficzne

Dla całego środowiska naturalnego istotnym jest, jak kształtuje się sytuacja demograficzna na danym terenie. Ogólna ilość mieszkańców powiatu, liczba mieszkańców danej gminy, sytuacja gospodarcza i jej koniunktura, ilość podmiotów gospodarczych, zamożność mieszkańców itd. ma wpływ na pośrednią i bezpośrednią ilość wytwarzanych w danej społeczności odpadów, ilości generowanych ścieków czy obciążeń dotyczących powietrza atmosferycznego. Poniżej dane charakteryzujące podstawowe informacje demograficzne.

Tabela. Ludność (WUS)

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Na 1 km ²	Kobiety na 100 mężczyzn
Województwo	2888232	1386247	1501985	145	108
Powiat Oleśnicki	103335	50610	52725	98	104

Tabela. Struktura ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym

Wyszczególnienie	Ogółem	W wieku						Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym		
		razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	
Województwo	2888232	546461	266512	1894695	929036	447076	306437	52
Powiat Oleśnicki	103335	22464	10947	67116	32320	13755	9458	54

Tabela. Migracje ludności

Wyszczególnienie	Napływ		Odływ		Saldo migracji	
	Ogółem	W tym z zagranicy	Ogółem	W tym za granicę	Ogółem	Na 1000 ludności
Województwo	29630	772	31479	1691	-1849	-0,6
Powiat Oleśnicki	891	6	928	111	-37	-0,5

Tabela. Ruch naturalny ludności

wyszczególnienie	małżeństwa	urodzenia żywe	zgony	przyrost naturalny	Małżeństwa	urodzenia żywe	zgony	przyrost naturalny
	w liczbach bezwzględnych				na 1000 ludności			
Powiat Oleśnicki	593	1016	889	127	5,7	9,8	8,6	1,2
Miasto Oleśnica	213	336	334	2	5,8	9,1	9,0	0,1

4.2 Dane o budżecie gminy

Poza danymi o budżecie Powiatu Oleśnickiego dostarczonymi przez służby finansowe Powiatu Oleśnickiego i uzyskane ze stron internetowych gminy, poniżej podano informacje o budżecie w ujęciu statystycznym i w porównaniu na tle powiatu i województwa dolnośląskiego. Dane te są o tyle istotne, że zasobność budżetu gminy ma być podstawowym motorem do realizacji Programu Ochrony Środowiska. Dane te są oparte o najbardziej

aktualny (opublikowany) rocznik statystyczny i zawierają one informacje oparte na danych z Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego.

Tabela. Dochody budżetu gminy na tle województwa i powiatu

Wyszczególnienie	ogółem	dochody własne	dotacje celowe z budżetu państwa	dotacje otrzymane z funduszy celowych	dotacje celowe otrzymane na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	subwencje ogólne	środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskanych z innych źródeł
Województwo	3881049,7	2154785,2	570398,1	45951,2	9306,8	1007866,8	92741,7
Powiat Oleśnicki	177334,3	88134	23484,8	3599,7	495,5	53245,4	8374,8

Tabela. Wydatki budżetowe wg działów

Wyszczególnienie	Ogółem	gospodarka mieszkaniowa	administracja publiczna	oświata i wychowanie	ochrona zdrowia	opieka społeczna	gospodarka komunalna i ochrona środowiska	kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	kultura fizyczna i sport
	w tysiącach złotych								
Województwo	3921926,3	207483	452826,1	1353969,1	45383,2	703576,1	387682,4	153411	103362,9
Powiat Oleśnicki	184681,1	6718,4	17682,1	67261	2525,2	27802,1	21237,9	12339,6	13596

Tabela. Wydatki inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną

Wyszczególnienie	Wydatki na ochronę środowiska				Wydatki na gospodarkę wodną	
	ogółem	w tym			ogółem	w tym na ujęcia i odprowadzenia wody
		gospodarkę ściekową i ochronę wód	ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	gospodarkę odpadami, ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb oraz wód podziemnych i powierzchniowych		
Województwo	429490	265432	53451	61332	191372	78556
Powiat Oleśnicki	13754	8872	4396	409	4775	3828

Tabela. Wydatki inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną wg źródeł finansowania

Wyszczególnienie a-na ochronę środowiska b-na gospodarkę wodną	Ogółem	Środki					Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje	Kredyty i pożyczki krajowe, w tym bankowe	Inne środki, w tym nakłady niefinansowane
		własne	z budżetu			z zagranicy			
			centralnego	województwa	powiatu i gminy				
		w tys. zł							
Województwo a b	429489,6 191372,3	220102,4 99289,8	4346,8 4687,2	947,2 16892,1	715 830,9	36586,4 10560,8	132610,8 52181,6	23277 3037,2	10904 3901,7
Powiat Oleśnicki a b	13753,8 4775,7	3708,3 2356,4	608 -	- -	30 -	1435,6 189,5	7179,4 2040,3	792,5 180	- 8,5

4.3 Podmioty gospodarcze

Dodatkowo podano w tym materiale dane dotyczące ilości podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON. Także ilość i zasobność podmiotów gospodarczych ma znaczenie w realizacji POŚ ponieważ wiele zadań wskazanych w Programie dotyczy także realizacji właśnie przez prowadzących działalność gospodarczą oraz do realizacji przez inne instytucje.

Tabela. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor		Z ogółem					
		Publiczny	Prywatny	spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
				razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Województwo	302615	16947	285668	18966	5375	23476	1476	6039	222458
Powiat Oleśnicki	8194	315	7879	277	86	527	54	117	6607

Tabela. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor		Z ogółem					
		Publiczny	Prywatny	spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
				razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Województwo	302615	16947	285668	18966	5375	23476	1476	6039	222458
Powiat Oleśnicki	8194	315	7879	277	86	527	54	117	6607

4.5 Uwarunkowania infrastrukturalne

Jako ważne dla stanu środowiska i związane z realizacją Programu Ochrony Środowiska, w niniejszej aktualizacji dokonano także nowelizacji dostępnych w Wojewódzkim Urzędzie Statystycznym danych dotyczących uwarunkowań infrastrukturalnych. Te uwarunkowania stanowią często o sposobie i standardzie życia. Podział ludności na miejską i wiejską wymusza sposoby ogrzewania mieszkań i indywidualnych gospodarstw. Taki układ decyduje też (oprócz uwarunkowań geograficznych związanych z dostępnością do wszystkich terenów

zamieszkałych czy terenów przez, które prowadzone będą infrastrukturalne inwestycje liniowe) o sposobach rozwiązywania problemów dotyczących gospodarki ściekowej czy wodnej. Miasto to także nastawienie na większą konsumpcję, czyli powstanie większej ilości odpadów oraz ich inna morfologia. Warunki ogólnie nazywane cywilizacyjnymi, czyli dostęp do gazu, energii elektrycznej, sieci wodociągowej czy kanalizacyjnej składają się na szereg czynników warunkujących generowanie źródeł problemów w środowisku z jednej strony, a z drugiej przy pomocy tych samych mediów, pozwalają rozwiązywać problemy w sposób bardziej zorganizowany i bezpieczniejszy dla środowiska naturalnego. Dla prób uchwycenia tego rodzaju wskaźników ważnych w analizie zagadnienia, zebrano w tabelach charakterystyczne liczby dotyczące tych zagadnień.

Tabela. Wodociągi i kanalizacja

Wyszczególnienie	Sieć w km		Podłączenia prowadzące do budynków mieszkalnych		Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych		Ścieki odprowadzane w dm ³
	Wodociągowa	Kanalizacyjna	Wodociągowe	Kanalizacyjne			
					w dm ³	na 1 mieszk. w m ³	
Województwo	13146	6539	274262	137331	94928,4	32,8	102040
Powiat Oleśnicki	659	153	11454	3994	3259,4	31,6	2719
Miasto Oleśnica	59	42	1568	558	1516,7	41,2	1633

5. STAN ZANIECZYSZCZENIA ŚRODOWISKA

5.1 Opis ogólny

Badanie stanu środowiska naturalnego jest zadaniem własnym Inspekcji Ochrony Środowiska. Pomiary te prowadzone są w sieci monitoringu krajowego i monitoringu lokalnego. Punkty tych sieci położone są najczęściej na terenach najbardziej obciążonych znaczną działalnością przemysłową. Wg podziału stosowanego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony środowiska, powiat oleśnicki (kod strefy 4.02.03.14), jest strefą, w której występują obszary zwykłe Oz -odnoszą się do niego wartości dopuszczalnych stężeń określone dla kraju) oraz obszary zwykłe OzR- do którego odnoszą się wartości dopuszczalnych stężeń określone ze względu na ochronę roślin. Z danych podawanych przez WIOŚ (na podstawie danych GUS) wynika, że emisja pyłu na terenie powiatu oleśnickiego

stanowi ok. 0.14 % całkowitej emisji pyłu województwa dolnośląskiego. Emisja zanieczyszczeń gazowych w tym powiecie kształtuje się w wysokości ok. 0.03 % całkowitej emisji gazów w województwie dolnośląskim.

a) *powietrze atmosferyczne*

Przeprowadzone pomiary stężeń zanieczyszczeń w 2005 roku w stacji w Rynku (stała stacja pomiarowa) wykazały dla: dwutlenku siarki stężenie średnioroczne na poziomie $9.1 \mu\text{g}/\text{m}^3$, przy dopuszczalnym stężeniu $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Zauważa się podwyższenia zawartości dwutlenku siarki w sezonie grzewczym. W sezonie grzewczym średnie stężenie wynosiło $15.5 \mu\text{g}/\text{m}^3$, podczas gdy w sezonie pozagrzewczym $3.7 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Maksymalne odnotowane stężenie 24 godzinne wyniosło $74.7 \mu\text{g}/\text{m}^3$, co stanowi ok.60 % normy. Analiza badań wykazała, że w porównaniu do 2004 roku nieznacznie wzrosły wartości stężeń średniorocznych i stężeń w sezonie grzewczym, natomiast zmalały w sezonie pozagrzewczym. W innych punktach pomiarowych w mieście (tzw. pomiary pasywne) uzyskano wyniki:

- Ul. Prusa – $12.4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (śr. roczna), $21.1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (sez.grzewczy), $3.8 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (sez.pozagrzewczy)
- Ul. Klonowa - $8.9 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (śr. roczna), $14.0 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (sez.grzewczy), $3.8 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (sez.pozagrzewczy)

Również w przypadku pomiarów pasywnych SO_2 na ulicy Klonowej wzrosły stężenia średnioroczne i w sezonie grzewczym, a zmalały w sezonie pozagrzewczym (nie można porównać wyników z ulicy Prusa do Pl. Staszica).

Na stałej stacji pomiarowej (Rynek), dla dwutlenku azotu odnotowano średnie stężenie na poziomie $30.4 \mu\text{g}/\text{m}^3$, przy dopuszczalnym stężeniu $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. W sezonie grzewczym średnie stężenie wynosiło $31.7 \mu\text{g}/\text{m}^3$, podczas gdy w sezonie pozagrzewczym $29.2 \mu\text{g}/\text{m}^3$. W porównaniu z rokiem 2004, dla dwutlenku azotu, wzrosły wartości zmierzonych stężeń w każdym z analizowanych okresów.

W innych punktach pomiarowych w mieście (tzw. pomiary pasywne) uzyskano dla dwutlenku azotu wyniki:

- Ul. Prusa – 22.5 µg/m³ (śr. roczna), 30.3 µg/m³ (sez.grzewczy), 14.7 µg/m³ (sez.pozagrzewczy)
- Ul. Klonowa - 24.4 µg/m³ (śr. roczna), 31.5 µg/m³ (sez.grzewczy), 17.4 µg/m³ (sez.pozagrzewczy)

W przypadku pomiarów pasywnych NO₂ na ulicy Klonowej nieznacznie zmalały stężenia we wszystkich analizowanych okresach (nie można porównać wyników z ulicy Prusa do Pl. Staszica).

Analizując wyniki wykonanych pomiarów (pomiar pasywny) stanu sanitarnego powietrza atmosferycznego w Oleśnicy nie stwierdza się przekroczeń normy badanych zanieczyszczeń. Oznacza to, że jakość powietrza na obszarze miasta utrzymuje się w granicach dopuszczalnych norm.

Poniżej w tabeli zamieszczono zestawienie wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Tabela. Emisja i redukcja zanieczyszczeń

Wyszczególnienie	Emisja zanieczyszczeń				Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w %zanieczyszczeń wytworzonych	
	pyłowych		gazowych			
	ogółem	w tym ze spalania paliw	Ogółem	w tym dwutlenek siarki	pyłowych	gazowych
Województwo	7957	6094	18048750	60466	99,7	88,3
Powiat Oleśnicki	12	11	5069	23	89,3	-

b) wody powierzchniowe

Teren miasta należy w całości do zlewni rzeki Widawy. Szczególnie ważnym dla samej gminy jest rzeka Oleśnica, dopływ Widawy. Wpływ na czystość Widawy mają zlokalizowane w jej zlewni następujące obiekty (z terenu gminy i części powiatu oleśnickiego w obrębie tej zlewni), będące źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych:

- mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków w Stradomi Wierchnej o przepustowości 250 m³/d. Ilość odprowadzanych ścieków wynosi średnio 82 m³/d;
- Przetwórnia Owocowo-Warzywna w Dziadowej Kłodzie, odprowadzająca 69 m³/d ścieków po oczyszczaniu na zakładowej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni o

przepustowości 380 m³/d. Do oczyszczalni doprowadzone są również ścieki bytowo-gospodarcze z miejscowości Dziadowa Kłoda 65 m³/d;

- m. Bierutów – ścieki bytowo-gospodarcze z miasta w ilości 887 m³/d i ścieki przemysłowe w ilości 118 m³/d oczyszczane są na mechaniczno-biologicznej oczyszczalni o przepustowości 2000 m³/d;
- m. Oleśnica – oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna, odprowadzająca poprzez rzekę Oleśnicę oczyszczone ścieki miejskie i przemysłowe w ilości 6336 m³/d. Całkowita przepustowość oczyszczalni wynosi 15600 m³/d;
- gorzelnia w Posadowicach, odprowadzająca w okresie kampanijnym 76 m³/d ścieków po oczyszczaniu mechanicznym (praca w kampanii);
- gorzelnia w Bierutowie, odprowadzająca poprzez Młynówkę 92 m³/d oczyszczonych mechanicznie ścieków;
- oczyszczalnia ścieków w Mirkowie (poza powiatem) o przepustowości 700 m³/d, odprowadzająca 482 m³/d ścieków poprzez potok Topór do rzeki Dobrej;
- mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia w Dobroszycach o przepustowości 500 m³/d, odprowadzająca 115 m³/d oczyszczonych ścieków do rzeki Dobrej;

W 2005 r. zlewnia rzeki monitorowana była w sposób kontrolny w 2 punktach. Ponadto badano w punktach ujściowych jakość wód dopływów Widawy – Oleśnicy i Dobrej. Stan czystości rzeki Widawy w 2005r. wyznaczały 3 punkty pomiarowe w klasie IV i jeden punkt pomiarowy w klasie V. O klasyfikacji decydował wskaźnik chlorofilu „a” (klasa V- punkt poniżej Bierutowa) oraz BZT₅, fosfor ogólny, liczba bakterii coli typu fernalnego, zapach i barwa (klasa IV). W punkcie ujściowym klasie V odpowiadało również stężenie fosforanów, a klasie IV także fosfor ogólny, azotyny i azot Kjeldahla. Na ujściu Oleśnicy także odnotowano IV klasę czystości, a wysoki poziom osiągnęły wartości azotu Kjeldahla, fosforu ogólnego i fosforanów (klasa V) oraz barwy, ChZT_{Mn} i amoniaku. Poprawił się stan sanitarny tej rzeki. Wody rzeki Dobrej na ujściu do Widawy charakteryzowały się złą jakością. V klasie odpowiadały wartości tlenu rozpuszczonego, BZT₅, amoniaku, azotu Kjeldahla, azotynów, fosforu ogólnego, fosforanów i liczby bakterii coli typu fernalnego. W porównaniu z 2004 rokiem wzrosła liczba wskaźników klasy V. Poniżej w tabelach dostępne dane z rocznika statystycznego, których wartości mogą mieć wpływ na stan czystości wód powierzchniowych gminy i powiatu.

Tabela. Oczyszczalnie ścieków

Wyszczególnienie a- przemysłowe b- komunalne	Ogółem		W tym			
			biologiczne		z podwyższonym usuwaniami biogenów	
	liczba	przepustowość w m ³ /dobę	liczba	przepustowość w m ³ /dobę	liczba	przepustowość w m ³ /dobę
Województwo a	94	522938	50	59309	2	3750
b	202	828085	142	376937	59	413998
Powiat Oleśnicki a	3	237	3	237	-	-
b	7	24420	6	8820	1	15600

c) wody podziemne

Na terenie miasta Oleśnicy fragmentem jest obecny główny zbiornik wód podziemnych. W krajowej sieci monitoringu wód podziemnych na terenie powiatu prowadzone są badania GZWP nr 322 w otworze nr 645. Jest to woda węglanowo-wapniowa. Badania wykonane w 2005 roku pozwalają ją zakwalifikować do III klasy ze względu na wskaźniki manganu i żelaza (rozporządzenie Ministra Środowiska z 2004 roku).

d) hałas przemysłowy i komunikacyjny

Raport WIOŚ nie wymienił na terenie powiatu oleśnickiego, wśród najbardziej uciążliwych, żadnych zakładów z tego terenu. Nie były też prowadzone badania hałasu komunikacyjnego. Ważnym problemem dla miasta jest droga nr 8, o znacznym natężeniu ruchu i tym samym generująca hałas komunikacyjny o stosunkowo dużej emisji.

f) gleby

W 2005 roku na terenie miasta Oleśnicy nie prowadzono żadnych badań gleb użytkowanych rolniczo, dlatego też podano tu dane dotyczące całego powiatu oleśnickiego. Na jego terenie, w latach 2002-2005, w stosunku do powierzchni użytków rolnych stwierdzono odczyn bardzo kwaśny, kwaśny i lekko kwaśny w 91 %, obojętny 7% i zasadowy 2 %. Z badań oceniających zawartość przyswajalnego fosforu, potasu i magnezu w glebach użytkowanych rolniczo stwierdzono:

- Zawartość fosforu – b.niska + niska + średnia – 52 %; wysoka i b.wysoka – 48 %
- Zawartość potasu - b.niska + niska + średnia – 79 %; wysoka i b.wysoka – 21 %
- Zawartość magnezu - b.niska + niska + średnia – 68 %; wysoka i b.wysoka – 32 %

W ramach badań gleb wykonano także badania dotyczące zawartości azotu mineralnego i na terenie powiatu oleśnickiego stwierdzono, że wynosi ona ok. 114.0 kg/h wczesną wiosną i 123.0 kg/h jesienią (dla warstwy 0-90).

g) odpady

Wg „Raportu o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2005 roku” opracowanym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, w powiecie oleśnickim wytworzono w 2005 roku 14082.8 Mg odpadów przemysłowych. Z tej ilości, unieszkodliwiono przez składowanie 930.8 Mg odpadów, a w inny sposób (poza składowaniem) unieszkodliwiono 405.6 Mg. Z masy odpadów wytworzonych odzyskano 11082.5 Mg odpadów, a magazynowane jest 2998.8 Mg. W 2005 roku na terenie powiatu wytworzono 332.662 Mg odpadów niebezpiecznych, z czego 273.346 Mg unieszkodliwiono w sposób inny niż składowanie. Z całej masy odpadów niebezpiecznych odzyskano 52.610 Mg. Bilans magazynowanych odpadów niebezpiecznych (łącznie z ilościami wytworzonymi w latach poprzednich) wynosi na koniec 2005 roku 16.168 Mg.

6. ZAŁOŻENIA WYJŚCIOWE DO POŚ I JEGO AKTUALIZACJI

Pomimo tego, że aktualizacja Programu stanowi wyłącznie uzupełnienie dokumentacji podstawowej w zakresie, w jakim zaszyły ewentualne zmiany, to przypomniano i powtórzono w nim, w sposób skrótowy, (co uzasadniano we wstępie do aktualizacji) podstawowe założenia wyjściowe do Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego. Brano przy tym pod uwagę uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne, wynikające z obowiązujących aktów prawnych, programów wyższego rzędu oraz dokumentów planistycznych uwzględniających problematykę ochrony środowiska. Niezbędne było również uwzględnienie zamierzeń rozwojowych poszczególnych gmin powiatu, zarówno w zakresie gospodarczym i przestrzennym, jak i społecznym. Ze względu na nieco inną formułę opracowywania pierwotnej wersji Programu i aktualizacji Programu, ten materiał stanowi kompilację tych opracowań, a zarazem jest uzupełniony w niezbędnym do realizacji zakresie.

Uwarunkowania te, w powiązaniu z aktualnym stanem środowiska w powiecie były podstawą do zdefiniowania priorytetów i celów w zakresie ochrony środowiska i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych.

6.1 Uwarunkowania zewnętrzne POŚ dla Powiatu Oleśnickiego

6.1.1 Polityka ekologiczna państwa

Zasady realizacji polityki ekologicznej, cele i zadania ujęte w „Programie wykonawczym do II Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2002 - 2010” oraz w dostosowanej do wymagań ustawy Prawo ochrony środowiska, „Polityce ekologicznej państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007 -2010”, zostały przyjęte jako podstawa niniejszego Programu. Nadrzędną zasadą przedstawioną w Polityce ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju. Rozwój zrównoważony jest definiowany jako zbiór celów społecznie nadrzędnych, wśród których wymienia się najczęściej:

- dobrobyt materialny i społeczny,
- sprawiedliwość,
- bezpieczeństwo.

Ich wspólnym mianownikiem jest lepsze zaspokojenie fizycznych i psychicznych potrzeb człowieka poprzez prawidłowe umiejscowienie jego stosunku do środowiska, a zwłaszcza poprzez utrzymanie funkcji ekologicznych środowiska przyrodniczego.

Rozwój zrównoważony oznacza więc taką filozofię rozwoju globalnego, regionalnego i lokalnego, która przeciwstawia się ekspansji opartej wyłącznie o wzrost gospodarczy. *W Polityce ekologicznej państwa jako zasady szczegółowe przyjęto:*

- Zasadę prewencji,
- Zasadę „zanieczyszczający płaci”
- Zasadę integracji
- Zasadę regionalizacji
- Zasadę subsydiarności
- Zasadę skuteczności ekologicznej i efektywności ekonomicznej

W Polityce ekologicznej państwa przedstawione zostały także cele ogólne o charakterze strategicznym i realizacyjnym, w różnych horyzontach czasowych. Wskazane zostały przede wszystkim cele i działania, jakie należy podjąć w ramach programów sektorowych, jako konieczny udział sektorów w realizacji zrównoważonego rozwoju. Cele ekologiczne zostały ujęte w czterech blokach tematycznych, są to:

- cele i zadania o charakterze systemowym
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów
- zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody i energii
- jakość środowiska i bezpieczeństwo ekologiczne

Z wymienionych w Polityce ekologicznej państwa celów i działań szczegółowych wybrano zagadnienia szczególnie istotne z punktu widzenia problemów występujących w Powiecie Oleśnickim. Są to:

- promowanie najlepszych technik (BAT) w celu zmniejszenia materiałochłonności i odpadowości produkcji,
- ograniczenie zużycia energii o 25% do roku 2010, a do roku 2025 o 50% w stosunku do roku 2000, intensyfikacja rozwoju energetyki odnawialnej, do roku 2010 co najmniej podwojenie wykorzystania tej energii w stosunku do roku 2000 w celu zmniejszenia energochłonności gospodarki i wzrostu wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,
- łączenie racjonalności ekonomicznej i ekologicznej w wykorzystaniu zasobów gleb, ochrona gleb i powierzchni ziemi,
- gospodarowanie odpadami - wzrost odzysku surowców, opakowań, recyklingu materiałów z opakowań, do roku 2010 wtórne wykorzystywanie co najmniej 50% papieru i szkła,
- zapobieganie zanieczyszczeniu słodkich wód powierzchniowych i podziemnych, przywracanie wodom podziemnym i powierzchniowym właściwego stanu ekologicznego (zapewnienie źródeł poboru wody do picia)
- zmniejszenie narażenia mieszkańców na zanieczyszczenie powietrza i hałas, zmniejszenie intensywności degradacji powierzchni ziemi, poprawa estetyki otoczenia,
- przeciwdziałanie powstawaniu zanieczyszczeń powietrza,

- Zwiększenie skali renaturalizacji obszarów wiejskich, na których rozwinęła się intensywna produkcja rolnicza, wprowadzenie zasad zrównoważonej gospodarki rolnej, ochrona gatunków dzikiej flory i fauny, ochrona najbardziej zagrożonych ekosystemów oraz gatunków i ich siedlisk przez tworzenie i powiększanie sieci obszarów chronionych,
- eliminowanie lub zmniejszanie skutków dla środowiska z tytułu nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, a także doskonalenie istniejącego systemu ratowniczego na wypadek zaistnienia awarii i klęsk żywiołowych,

6.1.2 Program Ochrony Środowiska województwa dolnośląskiego

Województwo Dolnośląskie posiada opracowany Program Ochrony Środowiska. Program ten nazywa się „Programem zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska województwa dolnośląskiego”. Został on opracowany w 2002 roku i zatwierdzony uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego nr XLIV/842/2002. Dla porządku w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego dokonane zostanie porównanie zgodności tegoż programu z zapisami w Programie Wojewódzkim w odniesieniu do postawionych wymagań. Analizę tego dokumentu sprowadzono do celów strategicznych do roku 2015 w strategii długoterminowej. Tam gdzie to było konieczne odniesiono się do celów i zadań szczegółowych. Celami strategicznymi dla województwa dolnośląskiego były:

- Poprawa jakości powietrza atmosferycznego
- Zmniejszenie uciążliwości hałasu
- Przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych, podziemnych i ich ochrona
- Ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko
- Podniesienie jakości gleb osiągane przez:
- Ochrona zasobów złóż poprzez ich racjonalne wykorzystanie
- Ochrona i wzrost różnorodności przyrodniczej
- Ograniczenie wystąpień nadzwyczajnych zagrożeń środowiska
- Podniesienie świadomości ekologicznej w społeczeństwie
- Otwarta i dwustronna komunikacja pomiędzy wszystkimi stronami zaangażowanymi w ochronę środowiska
- Uzyskanie pełnej informacji o stanie środowiska

Analiza powyższych zapisów określających cele strategiczne dla województwa dolnośląskiego określiła konieczność ujęcia powyższych celów w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego, został przygotowany zgodnie z powyższymi zapisami i dlatego jest on zgodny w celach strategicznych z „Programem zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska dla województwa dolnośląskiego”.

6.1.3 Obowiązujące akty prawne w zakresie ochrony środowiska

Od momentu przygotowania i przyjęcia pierwszego Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Oleśnickiego częściowo zostały zmienione przepisy dotyczące ochrony środowiska. Zmiany tych przepisów zostały uwzględnione w niniejszej aktualizacji, a poniżej podano aktualne zestawienie podstawowych aktów prawnych w tej dziedzinie.

- Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085, z 2003 Nr 7 poz. 78).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska – tekst jednolity (Dz.U. Nr 129, poz. 902 z 2006r. z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. nr 257, poz. 2573 wraz ze zmianami z 2005 roku).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach - tekst jednolity (Dz. U. Nr 39, poz. 251 z 2007 roku)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2004 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 178, poz. 1841),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. Nr 115 poz.1229 z późniejszymi zmianami).

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 05 grudnia 2002 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu /Dz. U Nr 1, poz. 12/
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 06.06.2002 r w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu, alarmowych poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz marginesów tolerancji dla dopuszczalnych poziomów niektórych substancji. /Dz. U Nr 87 poz. 796/
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji /Dz. U. Nr 283 z 2004r., poz. 2842/
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006r. w sprawie warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 137, poz. 984)
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. Nr 72, poz. 747 z późniejszymi zmianami).

7. POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA

Poprawa jakości środowiska w Powiecie Oleśnickim będzie mogła mieć miejsce wtedy, kiedy zostaną zrealizowane cele nakreślone w Programie Ochrony Środowiska z 2004 roku. W pierwotnym dokumencie Programu Ochrony Środowiska zostały one podzielone na cele krótkoterminowe i cele długoterminowe. Cele długoterminowe są, z małymi wyjątkami, nadal aktualne. W niniejszej aktualizacji Programu zostaną one przedstawione w trochę innym ujęciu graficznym – odbiegającym swoją formą tekstową od celów przedstawionych w pierwszym dokumencie. Ma to na celu jedynie pewne uporządkowanie formalne, ponieważ w zakresie rzeczowym cele długoterminowe pozostają takie same (pomimo innych określeń używanych w Programie i aktualizacji Programu mają spowodować takie same efekty w przyszłości). Tam gdzie było to możliwe i konieczne dokonano uzupełnień w postaci nowych kierunków mających spowodować osiągnięcie celu ostatecznego. Cele krótkoterminowe, jak pokazał raport z realizacji Programu i Planu nie są jeszcze w całości zrealizowane ponieważ nie upłynął jeszcze cały okres czasu, na jaki zostały one przyjęte. Dla potrzeby wykonania aktualizacji POŚ zostaną one jeszcze raz przedstawione i poprawione w zakresie, jaki wynika z ich realizacji i ewentualnych zmian, dotyczących przede wszystkim 2007 roku czyli tego, który kończy okres pełnego rozliczenia Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu

Oleśnickiego. Ze względu na konieczność zachowania przejrzystości Programu i uwidocznienia łącznie z raportem o realizacji zadań zapisanych w dokumentach kierunkowych, w tabelach dotyczących celów krótkoterminowych nie wnoszono innych zmian niż zmiany zadań rzeczowych. Odniesienie finansowe związane zarówno z faktem wykonania części zadań jak i upływem ok. połowy okresu, jaki w 2004 roku uznano za minimalną perspektywę do ich wykonania zawarto w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska – część finansowa. Tabele opatrzone komentarzem. Dodatkowo wskazano w tabelach sygnalizowane przez służby Gmin lub Powiatu zadania, które są zaplanowane do realizacji w 2007 roku lub latach następnych. Wzorem dokumentacji podstawowej, cele krótkoterminowe pozainwestycyjne zgrupowano w kilku głównych kierunkach przedsięwzięć i wykazano w tabelach ponumerowanych zgodnie z zapisami rozdziału dotyczącego zadań krótkoterminowych. Tam gdzie to było niezbędne, pod tabelami podano dodatkowe wyjaśnienia oznaczone [*].

Ważnym jest przy realizowaniu zamierzeń tej grupy zadań wypracowanie racjonalnych zasad współpracy z innymi powiatami i gminami, w których gospodarowanie wodami i oczyszczanie ścieków ma wpływ na stan zanieczyszczenia środowiska w Powiecie Oleśnickim

Pomimo wyróżnienia w celach długoterminowych tej aktualizacji innych i nowych celów strategicznych niż w pierwszej wersji Programu Ochrony Środowiska, do tabel wyszczególniających zadania krótkoterminowe nie tworzono w tej aktualizacji zadań inwestycyjnych. Taka nowa grupa zadań krótkoterminowych, ze względu na inaczej formułowane zadania krótkoterminowe w pierwszej wersji Programu, nie mogłaby być porównana z zadaniami z lat 2004-2006.

Wszystkie cele długoterminowe i krótkoterminowe w pełnym brzmieniu są podane w dokumentacji podstawowej Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego, a cele wyszczególnione poniżej, pomimo częściowego pokrywania stanowią także uzupełnienie kierunków do jakich w skali powiatu należy dążyć. Ponieważ aktualizacja POŚ stanowi tylko konieczne uzupełnienie tego Programu i jest on opracowywany przed terminem upływu jego obowiązywania i jeszcze przed upływem końcowego terminu, jaki był wyznaczony do jego realizacji, to poniżej podano jedynie skrótową formę tych celów.

7.1 Wody powierzchniowe i podziemne

7.1.1 Cele długoterminowe

Długofalowym celem polityki ekologicznej Polski przenoszącym się na Powiat Oleśnicki w zakresie gospodarki wodnej jest:

- przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz utrzymanie i ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania dla potrzeb zbiorowego zaopatrzenia w wodę do picia, hodowli ryb i celów kąpielowych

Cel ten będzie osiąganym przez

- Poprawę jakości wód powierzchniowych,
- Ochronę zbiorników wód podziemnych i racjonalizację ich wykorzystania,
 - Ochronę powierzchniowych ujęć wody pitnej,
 - Optymalizację zużycia wody do celów socjalno-bytowych i przemysłowych,
 - Propagowanie opomiarowywania pobieranej wody oraz zmniejszanie jej zużycia,
- Ochronę przed negatywnymi skutkami aktualnej i przyszłej działalności gospodarczej prowadzonej na powierzchni ziemi.
 - Poprawę jakości odprowadzanych ścieków przemysłowych i komunalnych (budowa i modernizacja oczyszczalni)
 - Zmniejszenie ilości ścieków komunalnych odprowadzanych bez oczyszczania poprzez rozszerzenie zasięgu sieci kanalizacyjnej i wodociągowej:
 - Sukcesywne ograniczanie negatywnego wpływu zanieczyszczeń obszarowych i ścieków deszczowych na wody powierzchniowe
 - Opracowanie i wdrożenie systemu informowania społeczeństwa o jakości wody do picia i wody w kąpieliskach.
 - Ograniczenie strat wody przy przesyłaniu jej z ujęć do odbiorców, poprzez bieżące remonty, konserwację i naprawy sieci wodociągowej,
 - Wspieranie działań mających na celu zmniejszenie zużycia wody w gospodarstwach domowych.

7.1.2 Realizacja programu ochrony wód

7.1.2.1 Ścieki komunalne

W dalszym ciągu powinien być kontynuowany kierunek nakreślony w dokumentacji podstawowej Programu Ochrony Środowiska, z uwzględnieniem zarówno dotychczasowego braku realizacji Programów Zlewniowych, w jakich gmina formalnie bierze udział, jak i z uwagi na fakt realizowania przez gminy powiatu w ciągu poprzednich lat funkcjonowania Programu OŚ wielu inwestycji, które wypełniały cele określone w założeniach do Programu Ochrony Środowiska jak i do Programów Zlewniowych. Ponieważ stan realizacji w/w zadań na przestrzeni lat 2004-2006 został przedstawiony w raporcie o wykonaniu POŚ i PGO, to w tym rozdziale ich niewymienialno, a zamierzenia gmin powiatu dotyczące inwestycji pokazano w tabelach dotyczących zadań krótkoterminowych.

7.1.2.2 Wody opadowe

Podobnie jest w zakresie wód opadowych. Wymagana jest kontynuacja i konsekwentna realizacja, określonych w Programie Ochrony Środowiska w 2004 roku, celów. Uwarunkowania tej realizacji, podobnie jak dla ścieków komunalnych, jest uzależniona w chwili obecnej bardziej od nakładów finansowych przeznaczanych na ten cel przez gminy powiatu, niż od realizacji Programów Zlewniowych.

7.2 Gospodarka odpadami

7.2.1 Cele długoterminowe

Celem strategicznym określonym w polityce ekologicznej państwa przenoszącym się na Powiat Oleśnicki będzie:

- Minimalizacja powstawania odpadów w sektorze komunalnym i gospodarczym i ich oddziaływania na środowisko (z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych) poprzez zastosowanie prawidłowych praktyk.

Zagadnienie to zostało szczegółowo omówione w Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Oleśnickiego z 2004 roku i zweryfikowane o informacje i zadania aktualne w aktualizacji do tego Planu, stąd w tej części aktualizacji Programu zostanie pominięte.

Realizacja tych celów strategicznych w ujęciu zadaniowym i finansowym została podana w raporcie z realizacji zadań wynikających z przyjętego i uchwalonego przez Radę Powiatu

Oleśnickiego Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego oraz jego części składowej czyli Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Oleśnickiego.

7.3 Powietrze atmosferyczne

Celem strategicznym dla tej gminy będzie:

- Poprawa jakości powietrza atmosferycznego

7.3.1 Cele długoterminowe

Cele te są, ze względu na zadania, jakie ma do wypełnienia gmina w tym zakresie, dość trudne do wypełnienia. Nie mniej jednak dla ich osiągnięcia przy pomocy własnych źródeł finansowania i możliwości należy próbę spowodowania:

- ograniczenia niskiej emisji poprzez kontynuację programu zamiany sposobów ogrzewania indywidualnego
- podłączanie obiektów do sieci ciepłej,
 - ograniczanie wielkości emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych,
 - ograniczenie emisji pyłowo-gazowej z sektora przemysłowego,
 - stosowanie urządzeń grzewczych o wysokich sprawnościach
 - stosowanie niekonwencjonalnych źródeł uzyskiwania energii ciepłej
 - pożyczki, dodatki, dofinansowanie dla inwestorów, właścicieli nieruchomości modernizujących ogrzewanie,
 - optymalizację warunków ruchu drogowego przy wykorzystaniu podstawowych narzędzi inżynierii ruchu, zapewniających zwiększenie płynności i przepustowości drogowej,
 - podwyższenie standardów technicznych infrastruktury drogowej, zwłaszcza w obszarach wysoko zurbanizowanych,
 - stosowanie nowoczesnych i efektywnych rozwiązań technicznych w komunikacji i pojazdach,
 - zastosowanie w pojazdach benzyny bezołowiowej, biopaliw i gazu,
 - eliminację z ruchu pojazdów nie spełniających obowiązujących norm ekologicznych,
 - rozbudowę ścieżek rowerowych,

- promocję komunikacji zbiorowej i systematyczne usprawnianie transportu zbiorowego w celu zwiększenia jego udziału w całkowitych przewozach pasażerskich,
 - rozbudowę lub łączenie systemów ciepłowniczych w celu racjonalizacji wykorzystania energii pierwotnej paliw,
 - budowę lub modernizację urządzeń odpylających stosowanie wysokosprawnych, nowoczesnych technik odpylania,
 - budowę urządzeń dla ograniczania emisji zanieczyszczeń gazowych,
 - hermetyzację procesów technologicznych,
 - likwidację źródeł emisji niezorganizowanej,
 - tworzenie technicznych możliwości korzystania z czystych paliw
- wspomaganie systemów kontrolno-pomiarowych oraz badań stanu środowiska

Realizacja tych celów strategicznych w ujęciu zadaniowym i finansowym została podana w raporcie z realizacji zadań wynikających z przyjętego i uchwalonego przez Radę Powiatu Oleśnickiego Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego.

7.4 Hałas

Celem strategicznym w tej części Programu będzie:

- Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców gminy

7.4.1 Cele długoterminowe

Cele te mogą zostać osiągnięte przez:

- utrzymanie aktualnego poziomu hałasu w obszarach, gdzie sytuacja akustyczna jest korzystna,
- ograniczenie poziomu hałasu emitowanego przez środki transportu w obszarach wiejskich i wzdłuż głównych dróg,
- wyeliminowanie z użytkowania środków transportu, maszyn i urządzeń, z których emisja hałasu nie odpowiada przyjętym standardom,
- wprowadzenie koniecznych zmian w inżynierii ruchu drogowego oraz budowa obwodnic,
- poprawienie organizacji ruchu ułatwiającą płynność jazdy,

- poprawę stanu nawierzchni ulic,
- rozbudowę ścieżek rowerowych,
- budowę ekranów akustycznych,
- zwiększenie ilości izolacyjnych pasów zieleni,
- właściwe kształtowanie linii zabudowy i brył powstających budynków w celu zminimalizowania wpływu hałasu drogowego,
- działania ograniczające hałas przemysłowy,

Realizacja tych celów strategicznych w ujęciu zadaniowym i finansowym została podana w raporcie z realizacji zadań wynikających z przyjętego i uchwalonego przez Radę Powiatu Oleśnickiego Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego.

7.5 Promieniowanie elektromagnetyczne

Celem strategicznym w tej części Programu będzie:

- Ograniczenie wpływu promieniowania elektromagnetycznego na mieszkańców gminy

7.5.1 Cele długoterminowe

Cele te mogą zostać osiągnięte przez:

- dotrzymanie obowiązujących norm w zakresie promieniowania elektromagnetycznego jonizującego i niejonizującego,
- ograniczenie możliwości lokalizacji obiektów potencjalnie uciążliwych, np. nadajników telefonii komórkowej, poprzez odpowiednie zapisy z planie zagospodarowania przestrzennego gminy.

W raporcie o realizacji zadań wynikających z przyjętego i uchwalonego przez Radę Powiatu Oleśnickiego Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego, dla tej dziedziny środowiska nie znalazło się odniesienie, ponieważ nie ma możliwości uzyskać z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska danych pomiarowych. Ocena wykonywania zadań tego rodzaju jest każdorazowo zawarta w dokumentach i dokumentacjach służących prowadzeniu postępowania w sprawie ocen oddziaływania na środowisko. Większość urządzeń, które generują tego rodzaju energię podlega ocenie Wojewody Dolnośląskiego. Gminy Powiatu Oleśnickiego powinny, przy wydawaniu decyzji

o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji, wpisywać do jej zapisów uwagi podawane przez organy środowiska.

7.6 Awarie przemysłowe i zarządzanie kryzysowe

Celem strategicznym ze względu na bezpieczeństwo mieszkańców będzie:

- Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym oraz eliminacja i minimalizacja skutków w razie ich wystąpienia

7.6.1 Cele długoterminowe

Cele te mogą zostać osiągnięte przez:

- opracowanie i uaktualnianie gminnego planu reagowania kryzysowego i gminnego planu operacyjno – ratowniczego na wypadek zaistnienia awarii.
- prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnej dla ogółu społeczeństwa dotyczącej zasad postępowania w razie wystąpienia awarii, w celu ukształtowania właściwych postaw i zachowań.
- wspieranie dofinansowania PSP w sprzęt specjalistyczny.
- Zmiana przebiegu drogowej trasy t. ś. p.
- Rozwijanie systemu ostrzegania i alarmowania ludności
- Zorganizowanie wspólnego z Gminą Oleśnica i Miastem Oleśnica Centrum Reagowania Kryzysowego

Realizacja tych celów strategicznych w ujęciu zadaniowym i finansowym została podana w raporcie z realizacji zadań wynikających z przyjętego i uchwalonego przez Radę Powiatu Oleśnickiego Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego.

7.7 Ochrona przyrody

Również ochrona przyrody może być realizowana przez gminę w sposób ograniczony. Celem strategicznym przenoszącym się z Polityki Ekologicznej Państwa na gminy Powiatu Oleśnickiego będzie:

- Kształtowanie i ochrona systemu obszarów chronionych.

7.7.1 Cele długoterminowe

Cele długoterminowe mogą zostać zrealizowane przez działania polegające na:

- sukcesywnym obejmowaniu ochroną prawną terenów cennych przyrodniczo z uwzględnieniem potrzeb funkcjonalnych gmin powiatu
- zwiększaniu powierzchni terenów leśnych i zadrzewień śródpolnych na obszarze gmin powiatu
- wzmocnieniu roli rekreacyjnej i turystycznej terenów zielonych
- objęciu ochroną prawną i utrzymaniu terenów cennych przyrodniczo,
- rozwoju szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych na terenach interesująco przyrodniczo
- tworzeniu korytarzy ekologicznych
- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zapewnieniu ciągłości istnienia gatunków roślin lub zwierząt wraz z siedliskami poprzez utrzymywanie lub przywracanie ich do właściwego stanu,
- ochronie zieleni we wsiach, a w szczególności ochronę parków podworskich, cmentarzy,
- utrzymywaniu lub przywracanie do właściwego stanu siedlisk przyrodniczych, a także innych zasobów przyrody i jej składników,
- kształtowaniu właściwych postaw człowieka wobec przyrody.

Realizacja tych celów strategicznych w ujęciu zadaniowym i finansowym została podana w raporcie z realizacji zadań wynikających z przyjętego i uchwalonego przez Radę Powiatu Oleśnickiego Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego.

7.8 Ochrona gleb

Celem strategicznym w tym zakresie będzie:

- Racjonalne wykorzystanie gleb wraz z ich ochroną i rekultywacją

7.8.1 Cele długoterminowe

Cele te mogą zostać osiągnięte przez:

- zagospodarowanie gleb w sposób adekwatny do ich klasy bonitacyjnej
- ograniczanie czynników wpływających na degradację gleby
- rekultywację gleb i ziemi zdegradowanej
- ochronę gruntów rolnych,
- przeciwdziałanie degradacji chemicznej gleb poprzez ochronę powietrza i wód powierzchniowych
- racjonalne stosowanie wapna, nawozów sztucznych i środków ochrony roślin na terenach rolnych i leśnych,
- racjonalizację prowadzenia upraw na terenach rolnych

Realizacja tych celów strategicznych w ujęciu zadaniowym i finansowym została podana w raporcie z realizacji zadań wynikających z przyjętego i uchwalonego przez Radę Powiatu Oleśnickiego Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego o ile gminy wykazały takie zadania.

7.9 Lasy

Cel strategiczny do osiągnięcia w tej dziedzinie to:

- Racjonalna eksploatacja zasobów leśnych

7.9.1 Cele długoterminowe:

- zachowania lasów i korzystnego ich wpływu na klimat, powietrze, wodę, glebę, warunki życia i zdrowia człowieka oraz na równowagę przyrodniczą
- ochrona zasobów leśnych i poprawa kondycji przyrodniczej obszarów leśnych,
- zapewnienie trwałości i wielofunkcyjności lasów
- wyznaczenie granicy rolno-leśnej w planach zagospodarowania przestrzennego
- zalesianie terenów rekultywowanych
- przebudowa drzewostanów zmienionych lub silnie uszkodzonych przez zanieczyszczenia powietrza w kierunku drzewostanu liściastego

- rozwijanie wielofunkcyjności lasów i wzmocnienie ich korzystnego oddziaływania na środowisko (poprawa funkcji wodochronnej, klimatotwórczej i glebochronnej),
- dostosowanie lasów i leśnictwa, w większym niż dotychczas zakresie, do wypełniania zróżnicowanych funkcji nie tylko przyrodniczych ale także społecznych (np. turystycznych)
- powszechne, choć sterowane, udostępnienie lasów społeczeństwu z zachowaniem zasady niedopuszczania do zagrożenia trwałości i jakości zasobów leśnych,
- użytkowanie zasobów leśnych w sposób zgodny z zasadami ochrony przyrody, bioróżnorodności i krajobrazu
- rekreacyjne użytkowanie i zagospodarowanie lasu,
- współdziałanie leśnictwa z samorządami i administracją państwową
- racjonalne przeznaczanie obszarów leśnych na cele nieleśne
- odnowa zieleni dolin rzecznych

Przy realizacji tego celu należy wziąć pod uwagę, że możliwości realizacji w/w celów są dla każdej powiatu ograniczone. Poza lasami komunalnymi, Powiat ma minimalny wpływ na gospodarkę leśną prowadzoną w lasach państwowych, która zazwyczaj stanowią większość pokrycia terenu.

7.10 Tereny przemysłowe

7.10.1 Cele długoterminowe

- Tworzenie warunków dla zagospodarowania terenów przemysłowych
- Rewitalizacja terenów zdegradowanych działalnością przemysłową
- Sukcesywne zagospodarowywanie terenów przemysłowych (zwiększenie wykorzystania zrewitalizowanych terenów przemysłowych poprzez przywrócenie ich do obrotu gospodarczego)
- Ograniczenie procesu zmniejszania powierzchni terenów niezdegradowanych
- Przeprowadzenie badań zanieczyszczeń gruntu (tam, gdzie to konieczne) w aspekcie przeznaczenia terenu zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego

- Opracowanie i wdrożenie projektu pilotowego związanego z przekształcaniem terenów przemysłowych

Realizacja tych celów strategicznych w ujęciu zadaniowym i finansowym została podana w raporcie z realizacji zadań wynikających z przyjętego i uchwalonego przez Radę Powiatu Oleśnickiego Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego o ile gminy wykazały takie zadania..

Należy zwrócić uwagę, że dokonywanie rekultywacji terenów zdegradowanych z wykorzystaniem odpadów obojętnych dla środowiska jest dzisiaj ograniczone ponieważ ustawodawca przygotował listę odpadów, które można do tego celu wykorzystywać. Istotne jest także w tym zagadnieniu wykonywanie rekultywacji poza instalacją (w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska) lub w jej obrębie.

7.11 Ochrona przed powodzią

Również w tej dziedzinie wpływ miasta na uzyskanie pozytywnych efektów jest znacznie ograniczony. W praktyce sprowadza się do wpływu na elementy melioracji (która np. ze względu na terenach miejskich jest znacznie ograniczona) i pozostawia poza sobą wszystkie potoki i rzeki, które zgodnie przepisami prawa wodnego są administrowane przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej lub Marszałka Województwa. Powiat może pełnić przy tych zadaniach rolę inicjatora wykonania niezbędnych do tej ochrony zadań.

Cel strategiczny:

- Zapobieganie zagrożeniom powodziowym

7.11.1 Cele długoterminowe:

- systematyczna regulacja cieków wodnych i konserwacja obiektów regulacyjnych
- przystosowanie obiektów hydrotechnicznych do warunków zagrożenia powodziowego
- przystosowanie terenów międzywala do szybkiego reagowania w przypadku powodzi (wycinanie lasów i zarośli lęgowych, odnowa użytków zielonych, konserwacja rowów melioracyjnych)
- doskonalenie systemu szybkiego ostrzegania i reagowania w przypadku zagrożenia powodzią.

7.12 Edukacja proekologiczna

Warunkiem koniecznym i niezbędnym realizacji celów zarówno w zakresie racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych jak i poprawy jakości środowiska jest dobrze zorganizowany system edukacji ekologicznej społeczeństwa; działania edukacyjne powinny być działaniami systemowymi z jasno sprecyzowanymi celami i sposobem ich realizacji. Jednym z efektów edukacji powinno być wspieranie powstawania i zachowania tzw. „zielonych” miejsc pracy, w szczególności w: rolnictwie ekologicznym, agro- i ekoturystyce, leśnictwie i ochronie przyrody, odnawialnych źródłach energii, transporcie publicznym, działaniach na rzecz oszczędzania zasobów (zwłaszcza energii i wody), odzysku produktów lub ich części oraz odzysku opakowań i wykorzystania odpadów jako surowców wtórnych.

7.12.1 Edukacja ekologiczna formalna (szkolna) i pozaszkolna

Ten rodzaj edukacji to zorganizowany system kształcenia uczniów i studentów (system oświaty i szkolnictwa wyższego), nastawiony na wykształcenie u nich umiejętności obserwowania środowiska i zmian w nim zachodzących, wrażliwości na piękno przyrody i szacunku dla niej.

W ostatnich latach obserwuje się rosnące zainteresowanie niektórych grup osób dorosłych zdobywaniem wiedzy na temat otaczającego ich środowiska, a także możliwości uczestniczenia w działaniach na rzecz jego ochrony. Zachowania obserwowane w społeczeństwie wskazują jednak, że poziom akceptacji dla działań z zakresu ochrony środowiska maleje, a zachowania pro-konsumpcyjne dominują nad proekologicznymi. Dlatego rola edukacji ekologicznej i wprowadzanie jej nowych form są nadal bardzo istotne.

Szczególną rolę w rozwijaniu edukacji ekologicznej wśród dorosłych mieszkańców województwa spełniają Urzędy Gmin. Najlepszym i najefektywniejszym sposobem podniesienia świadomości ekologicznej dorosłych jest zaangażowanie mieszkańców w procesy decyzyjne. Wymaga to szerokiego informowania społeczeństwa o stanie środowiska, działaniach na rzecz jego ochrony, a także o możliwościach prawnych uczestniczenia mieszkańców w podejmowaniu decyzji mających wpływ na stan środowiska.

Wśród wielu tematów edukacji ekologicznej, znaczące miejsce należy przypisać edukacji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, ochrony powietrza atmosferycznego, oszczędności energii, itp.

Celem strategicznym w tym zakresie będzie:

- Wykształcenie wśród mieszkańców poczucia odpowiedzialności za jakość środowiska.

Cel ten wpisuje się w podstawowe cele sformułowane w Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej.

- prowadzenie aktywnych form edukacji ekologicznej młodzieży i dzieci
- wspieranie finansowe i merytoryczne działań z zakresu edukacji ekologicznej prowadzonej w szkołach
- zapewnienie społeczeństwu niezbędnych informacji nt. stanu środowiska i działań na rzecz jego ochrony
- współdziałanie władz gminnych i powiatowych z Centrum Edukacji i Informacji Ekologicznej, szkołami, przedstawicielami środowiska naukowego, zakładami pracy i pozarządowymi organizacjami w celu efektywnego wykorzystania różnych form edukacji ekologicznej
- współdziałanie władz gminnych z mediami w zakresie prezentacji stanu środowiska i pozytywnych przykładów działań podejmowanych na rzecz jego ochrony
- prowadzenie działań w zakresie edukacji ekologicznej społeczności lokalnej na terenach cennych przyrodniczo
- sukcesywne rozszerzanie działalności informacyjno-wydawniczej
- rozwijanie międzynarodowej współpracy w zakresie edukacji ekologicznej, zwłaszcza wiedzy na temat wymagań dotyczących stanu środowiska w świetle integracji z Unią Europejską

8. ZADANIA KRÓTKOTERMINOWE

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego jest wyłącznie uzupełnieniem dokumentacji podstawowej dlatego też, w okresie kiedy trwa jeszcze jego

realizacja, określona uchwałą Rady Powiatu Oleśnickiego, dokonano w aktualizacji jedynie drobnych korekt związanych z aktualizowaniem tego dokumentu. Poniżej ze względu na ważność i aktualność stwierdzeń, powtórzono poniższe informacje.

Program Ochrony Środowiska jest instrumentem, który ma umożliwić władzy samorządowej efektywne zarządzanie środowiskiem. Pod względem prawnym „Program...” *nie jest aktem prawa miejscowego*, o którym mówi art. 87 ust.2 Konstytucji RP. Oznacza to, że pomimo iż zostaje on przyjęty przez Radę Powiatu Oleśnickiego w drodze uchwały, to nie posiada on charakteru takiego jak np. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego czy wynikający z art. 84 ustawy prawo ochrony środowiska tzw. program naprawczy. Dlatego też „Program...” ma jedynie charakter kierunkowy, a opisane w nim działania stanowią swoistą wytyczną pokazującą możliwości inwestycyjne gminy w tym zakresie w ciągu czterech lat. Tym samym zawarte w nim zapisy nie mają charakteru obligatoryjnego, nie wynikają z nich żadne konsekwencje prawno – administracyjne dla gminy czy dla powiatu oraz nie wywołują one bezpośrednich skutków prawnych wobec podmiotów zewnętrznych. Należy je traktować jako całościową propozycję, która cechując się wewnętrzną spójnością, wskazuje społeczności lokalnej przy jakiego rodzaju działaniach inwestycyjnych i pozainwestycyjnych może ona kształtować ład przestrzenny zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Istotnym skutkiem „Programu...” jest możliwość ubiegania się o dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych na zadania w nim przedstawione. M.in. ustawa prawo ochrony środowiska i ustawa o odpadach mówi wprost, że środki funduszy ochrony środowiska wszystkich szczebli są przeznaczone na realizację zadań wynikających z programów ochrony środowiska. Oznacza to, że inwestycje, które nie zostały wpisane do „Programu...” nie powinny uzyskiwać z tych źródeł dofinansowania. Zasada ta odnosi się w jeszcze większym stopniu do możliwości dofinansowania z funduszu spójności. Praktycznie brak w Programie Ochrony Środowiska zapisu, co do realizacji określonej inwestycji zamyka drogę do tych źródeł finansowania. Dlatego podejmując decyzje o przedstawieniu w kolejnych tabelach niniejszego rozdziału wykazu zadań (inwestycyjnych i pozainwestycyjnych) kierowano się następującymi zasadami:

- zadania te muszą być zgodne z polityką ekologiczną państwa,
- zakres ich wykonania, charakter i hierarchiczny układ muszą umożliwiać optymalne zarządzanie środowiskiem,
- obecność tych zadań w „Programie...” ma ułatwić samorządowi ubieganie się o środki ze źródeł zewnętrznych.

Krótkoterminowe cele i kierunki działań w zakresie wszystkich komponentów środowiska zostały zestawione w poniższych tabelach. Tabele te zawierają zadania, które dotyczą 2007 roku i zostały zweryfikowane poprzez dokonanie oceny ich realizacji za lata 2004-2006. Ocena ta jest zawarta w wykonanym „Sprawozdaniu z realizacji zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska oraz w Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Oleśnickiego wg stanu na 31 grudnia 2006 roku”. Ponieważ nie ze wszystkich gmin Powiatu Oleśnickiego otrzymano sprawozdania z realizacji programów ochrony środowiska, to przy ustalaniu zamierzeń inwestycyjnych gmin Powiatu Oleśnickiego korzystano także z zatwierdzonych uchwałami odpowiednich Rad Gmin, dochodów i wydatków budżetowych na 2007r.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU OLEŚNICKIEGO -AKTUALIZACJA
IME Consulting

Tabela 8.1. Krótkoterminowe cele i kierunki działań z zakresu ochrony powietrza atmosferycznego w powiecie oleśnickim

L.p.	Opis przedsięwzięcia	Jednostki realizujące	Szacunkowe koszty w tys. PLN	Potencjalne źródła finansowania	Rodzaj przedsięwzięcia
			2007		
Przedsięwzięcia pozainwestycyjne					
1.	Opracowanie programu termomodernizacji obiektów własnych	Starostwo	10.0	W ramach codziennych obowiązków	własne
Przedsięwzięcia inwestycyjne					
1.	Modernizacja sieci i urządzeń administrowanych przez MGK Oleśnica	przedsiębiorstwo	950.0	Środki własne	własne
2.	Termomodernizacja budynków PZS Oleśnica Zesp. Szkół Ponadgimnazjalnych	Starostwo Powiatowe	3646.0	Środki własne + MFEOG + NMF	własne
3.	Dofinansowanie modernizacji ogrzewania	Miasto Oleśnica	30.0	GFOŚiGW	własne
Ochrona powietrza atmosferycznego – koszty w latach 2007 - (bez pkt 2) 940 tys. zł					

Tabela 8.2. Krótkoterminowe cele i kierunki działań z zakresu ochrony przed hałasem w powiecie oleśnickim

L.p.	Opis przedsięwzięcia	Jednostki realizujące	Szacunkowe koszty w tys. PLN	Potencjalne źródła finansowania	Rodzaj przedsięwzięcia
			2007		
Przedsięwzięcia pozainwestycyjne					
1.	Przygotowanie WPI dotyczącego modernizacji dróg powiatowych	Starostwo	5.0	Realizowane na bieżąco w ramach obowiązków	własne
2.	Dokumentacje projektowe na przebudowę dróg gminnych	Gminy Bierutów, Dziadowa Kłoda	95.0	Budżet gminy	własne
Przedsięwzięcia inwestycyjne					
1.	Budowa i przebudowa dróg powiatowych – zgodnie z WPI	Starostwo	36900.3	Budżet gminy, środki UE, budżet państwa	własne

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU OLEŚNICKIEGO -AKTUALIZACJA
IME Consulting

2.	Budowa, przebudowa , modernizacja dróg gminnych	Gminy Oleśnica, Międzybórz, Dobroszyce, Twardogóra, Dziadowa Kłoda, Miasto Oleśnica, Syców	13949.0	Budżet gminy	Własne
Ochrona przed hałasem – koszty w latach 2007 - 50949.3 tys. zł					

Tabela 8.3. Krótkoterminowe cele i kierunki działań z zakresu ochrony zasobów wodnych i gospodarki wodno-ściekowej w powiecie oleśnickim

L.p.	Opis przedsięwzięcia	Jednostki realizujące	Szacunkowe koszty w tys. PLN	Potencjalne źródła finansowania	Rodzaj przedsięwzięcia
			2007		
Przedsięwzięcia pozainwestycyjne					
1.	Prowadzenie rejestracji i kontroli obowiązków określanych w decyzjach administracyjnych	Starostwo	5.0	Realizowane na bieżąco w ramach obowiązków	własne
2.	Projekty dla oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej	Gminy Międzybórz, Bierutów, Twardogóra,	727.7	Budżet gminy, kredyt	własne
3.	Projekty dla zaopatrzenia w wodę	Gminy Dziadowa kłoda	30.0	Budżet gminy, kredyt	własne
Przedsięwzięcia inwestycyjne					
1.	Rozbudowa sieci wodociągowych na terenie gmin, SUW-y	Gminy Oleśnica, Międzybórz, Dobroszyce, Bierutów, Dziadowa Kłoda	1100.0	Budżet gminy, kredyt	własne

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU OLEŚNICKIEGO -AKTUALIZACJA
IME Consulting

2.	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej na obszarze gmin, oczyszczalnie przydomowe, oczyszczalnie, urządzenia	Gminy Dobroszyce, Oleśnica, Bierutów, Twardogóra, Dziadowa Kłoda, Międzybórz Miasto Oleśnica, Syców	12093	budżet gminy, dotacje, fundusze UE	własne
Jakość wód i stosunki wodne - koszty w latach 2007 - 13 955 tys. zł					

Tabela 8.4. Krótkoterminowe cele i kierunki działań z zakresu gospodarki surowcami mineralnymi w powiecie oleśnickim

L.p.	Opis przedsięwzięcia	Jednostki realizujące	Szacunkowe koszty w tys. PLN	Potencjalne źródła finansowania	Rodzaj przedsięwzięcia
			2007		
1.	BRAK ZADAŃ WSKAZANYCH PRZEZ GMINY I POWIAT				
2.					
3.					
4.					
Gospodarka surowcami naturalnymi - koszty w latach 2007 - 0.0 tys. zł					

Tabela 8.5. Krótkoterminowe zadania z zakresu gospodarki odpadami w powiecie oleśnickim

L.p.	Opis przedsięwzięcia	Jednostki realizujące	Szacunkowe koszty w tys. PLN	Potencjalne źródła finansowania	Rodzaj przedsięwzięcia
			2007		
Przedsięwzięcia inwestycyjne					
1.	Opracowanie projektu i rozpoczęcie rekultywacji składowiska dla gm. Bierutów	Gmina Bierutów	35.0	Budżet gminy,	własne

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU OLEŚNICKIEGO -AKTUALIZACJA
IME Consulting

2.	Zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów	Gmina Bierutów	10.0	Budżet gminy	Własne
3.	Edukacja ekologiczna, PGO, POŚ	Miasto Oleśnica	45.5	Budżet gminy (GFOŚiGW)	Własne
4.	Selektywna zbiórka odpadów, gospodarowanie odpadami	Miasto Oleśnica, Syców	132.0	Budżet gminy (GFOŚiGW)	Własne
5.	Rekultywacja składowiska dla gminy Syców	Gmina Syców	100..0	Budżet gminy	Własne
6.	Rozbudowa infrastruktury składowiska dla gminy Twardogóra	Gmina Twardogóra	210	Budżet gminy,	Własne
7.	Rekultywacja składowiska odpadów w Dziadowej Kłodzie	Gmina Dziadowa Kłoda	100.0	Budżet gminy,	Własne
8.	Likwidacja dzikich składowisk w gminach powiatu	Gminy powiatu	30.0	Budżet gminy	Własne
Gospodarka odpadami – koszty na lata 2007 - 662 tys. zł					

Tabela 8.6. Krótkoterminowe zadania w zakresie ochrony walorów przyrodniczych i funkcji układów przyrodniczych

L.p.	Opis przedsięwzięcia	Jednostki realizujące	Szacunkowe koszty w tys. PLN	Potencjalne źródła finansowania	Rodzaj przedsięwzięcia
			2007		
Przedsięwzięcia pozainwestycyjne					
1.	BRAK ZADAŃ WSKAZANYCH PRZEZ GMINY I POWIAT				
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
Ochrona walorów przyrodniczych - koszty w latach 2004-2007 - 0.0 tys. zł					

Tabela8.7 Inne przedsięwzięcia mające wpływ na ochronę środowiska

L.p.	Opis przedsięwzięcia	Jednostki realizujące	Szacunkowe koszty w tys. PLN	Potencjalne źródła finansowania	Rodzaj przedsięwzięcia
			2007		
1.	Park rekreacyjno-kulturalny w Międzybórz	Gmina Międzybórz	30.0	Budżet gminy	własne
2.	Kształtowanie ładu przestrzennego (m.p.z.p.)	Gminy Oleśnica, Bierutów, Międzybórz, Dobroszyce, Dziadowa Kłoda, Miasto Oleśnica, Syców	529.7	Budżet gminy	własne
3.	Profilaktyka i zagrożenia zdarzeniami kryzysowymi (w tym OSP)	Gminy Bierutów, Międzybórz, Dobroszyce, Twardogóra, Dziadowa Kłoda, Miasto Oleśnica, Syców	648	Budżet gminy	własne
4.	Prace porządkowe na terenie miasta i gminy	Gminy Bierutów, Międzybórz, Dobroszyce, Dziadowa Kłoda, Miasto Oleśnica , Syców, Twardogóra	977	Budżet gminy	własne
5.	Wykonywanie zadań związanych z ochroną zwierząt	Gminy Oleśnica, Bierutów, Dobroszyce, Miasto Oleśnica, Twardogóra	101	Budżet gminy	własne
6.	Utrzymanie i pielęgnacja terenów zielonych	Gminy Bierutów, Międzybórz, Dziadowa Kłoda, Miasto Oleśnica, Syców, Twardogóra	1602	Budżet gminy	własne
7.	Krzewienie zdrowych zasad życia przez poprawę walorów krajobrazowych, estetykę i renowację miejskiej zabudowy i infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, wspomaganie aktywnych form wypoczynku i rekreacji, ścieżki rowerowe itp.	Gminy Bierutów, Międzybórz, Dobroszyce, Twardogóra, Dziadowa Kłoda, Syców	13894	Budżet gminy	własne
Inne- koszty w 2007 (bez pkt.7) 3 328 - tys. zł					

9. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Aktualne pozostają źródła finansowania Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Oleśnickiego w zakresie źródeł, które dzielimy na:

- Własne
- Zewnętrzne

Analizując wykonanie poszczególnych zadań wynikających z POŚ i PGO oraz sporządzając sprawozdanie (raport) z tej realizacji wykazano, że władze Powiatu Oleśnickiego oraz gmin znajdujących się na tym terenie są wystarczająco przygotowani i skuteczni w zdobywaniu środków zewnętrznych (głównie z WFOŚiGW we Wrocławiu i NFOŚiGW oraz funduszy strukturalnych – Europejskiego Funduszu Społecznego, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (gmina wiejska Oleśnica) oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dobroszyce, gmina miejska Oleśnica, Syców) na realizację zadań wynikających z dokumentów kierunkowych gmin.

10. FINANSOWANIE POŚ DLA POWIATU OLEŚNICKIEGO

10.1 Wstęp

Aktualizację Programu Ochrony Środowiska w zakresie finansowej wykonalności zadań ujętych Programie przeprowadzono w oparciu o zamierzenia budżetowe wszystkich gmin. Stwierdzono, że budżety gminne wykazują finansową zdolność absorbowania środków zewnętrznych, a także posiadają możliwości do generowania tzw. wkładu własnego na zadania inwestycyjne wspierane środkami zewnętrznymi, zwłaszcza funduszy europejskich. Odnosi się to szczególnie do gmin: wiejskiej Oleśnica, miejskiej Oleśnica, Syców, Dobroszyce.

10.2 Ocena możliwości realizacji zadań POŚ i PGO w 2007 roku.

W tabelach w rozdziale 8 przedstawiono inwestycje, które zostaną wykonane do końca 2007 roku w rozbiciu na poszczególne zadania. Poniżej podsumowano te nakłady w zakresie poszczególnych komponentów środowiska.

Wielkości prognozowanych kosztów wynikają wprost z zapisów budżetowych. Jednakże proponowane zadania stanowią oczywistą korektę w stosunku do zamierzeń zapisanych w POŚ i PGO

Tabela 10.1 Przewidywane koszty zadań do realizacji w 2007 roku.

L.p.	Zadania do zrealizowania	Koszty
	w 2007 roku	tys. zł
1	Ochrona wód	12 820
2	Gospodarka odpadami	662
3	Ochrona powietrza	940
4	Hałas	14 049
5	Zaopatrzenie w wodę	1 135
	RAZEM	29 606

Analiza ujmuje tylko te zadania, które są wykonalne do końca 2007 roku i znalazły odzwierciedlenie w budżetach gmin i Starostwa. Dlatego skorygowano w dół prognozy dotyczące:

- ochrony wód przed zanieczyszczeniem, ze względu na nieuruchomienie Programu Ochrony wód zlewni rzeki Barycz oraz analogicznego Programu ochrony wód zlewni rzeki Widawy
- ochrony przed hałasem o wielkość związaną z modernizacją dróg finansowaną środkami unijnymi,
- gospodarki odpadami, ze względu na nieuruchomienie budowy Powiatowego Centrum Utylizacji Odpadów.

10.3 Wnioski końcowe

W Tabeli 10.2 zestawiono wydatki całkowite do końca 2007 roku i porównano ich wielkość z planowanymi w POŚ i PGO. Analiza budżetów Starostwa i gmin oraz analiza zrealizowanych zadań wraz z wyspecyfikowanymi inwestycjami do zrealizowania w 2007 roku wskazuje, że do osiągnięcia zakładanych w POŚ poziomu wydatków konieczne będzie

ok. 32,9 mln zł, z czego nieco najwięcej (ok.14 mln zł) jest planowana na poprawę nawierzchni dróg w ramach ochrony przed hałasem. Zadania na ten cel znacznie przekraczają plany zawarte w POŚ. Pozostałe wydatki w 2007 roku to 12,8 mln zł. Będzie przeznaczone na rozbudowę sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie miasta Oleśnica, w tym uzbrojenie Oleśnickiej Strefy Aktywności Gospodarczej, w ramach ochrony wód przed zanieczyszczeniem, budowę oczyszczalni ścieków w Sycowie i Dobroszycach i budowę systemów kanalizacyjnych praktycznie we wszystkich gminach powiatu. Także planowane są w 2007 roku wydatki na zadania nie ujęte w POŚ, a istotne z punktu widzenia potrzeb powiatu w zakresie ochrony środowiska na kwotę ok. 3,3 mln zł. Jak wykazała analiza w tabeli 10.1. stopień realizacji zamierzeń zapisanych w POŚ można uznać za zadowalający, chociaż należy pamiętać, że odniesiono go do skorygowanych w dół wartości.

Tabela 10.2 Porównanie planowanych i rzeczywistych wydatków na ochronę środowiska na terenie powiatu oleśnickiego

Dziedzina	Zadania ogółem							
	Planowane wg POŚ i PGO			Wykon. do 31.12.2006		Planowane w 2007		
	Liczba programów	Koszt tys. zł	Udział w Programie	Koszt tys. zł	Różnica w stosunku do planu	Koszt tys. zł	Koszty zadań razem	Stopień wykonania
Ochrona powietrza atmosfer.	3	25 160	20,70%	6 175	-18 985	940	7 115	28,28%
Ochrona przed hałasem	2	160	0,13%	15 697	15 537	14 049	29 746	
Ochrona wód przed zanieczyszczeniem*	10	24 887	20,48%	29 527	4 640	12 820	42 347	170,16%
Zaopatrzenie w wodę do picia	6	10 752	8,85%	10 471	-281	1 135	11 606	107,94%
Ochrona przyrody	7	820	0,67%	126	-694		126	15,37%
Zarządzanie kryzysowe		930	0,77%	1 535	605		1 535	165,05%
Zagospodarowanie odpadów	10	38 090	31,35%	10 600	-27 490	662	11 262	29,57%
Inne zadania		20 718	17,05%	11 710	-9 008	3 328	15 038	72,58%
RAZEM:	33	121 517	100,00%	85 841	-35 676	32 934	118 775	97,74%

* w POŚ kwota ta wynosiła 140 195 tys. zł i uwzględniała wydatki dla gmin Syców, Twardogóra i Bierutów przewidywane w ramach Programów: „Ochrony wód zlewni rzeki Baryczy” i „Ochrony wód zlewni rzeki Widawy” o łącznej kwocie 115 308 tys. zł. Ponieważ Programy te nie uzyskały finansowania z Funduszu Spójności do sprawozdania przyjęto kwotę pomniejszoną o tę wartość.

11. UDZIAŁ STAROSTWA POWIATOWEGO W OLEŚNICY W REALIZACJI I FINANSOWANIU POŚ I PGO DLA POWIATU OLEŚNICKIEGO.

Wykonane w 2004 r. przez firmę IMS z Wrocławia Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Oleśnickiego w sposób szczegółowy opisywały inwestycje oraz zadania nieinwestycyjne, które są niezbędne dla osiągnięcia celów zawartych w tych dwóch dokumentach. Opisywały one jednak te zadania z punktu widzenia realizacji zadań własnych samorządów szczebla gminnego i z tego poziomu finansowanych. Współudział Starostwa w realizacji tych zadań był uwzględniany jedynie w zakresie dofinansowania środkami Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W sprawozdaniu z Realizacji POŚ i PGO nie było odniesienia do zaangażowania bezpośrednio budżetu Starostwa, ponieważ zagadnienie to nie zostało opisane w dokumentach pierwotnych (tzn. POŚ i PGO z 2004 roku). Z uwagi na to, że udział ten był znaczący w niniejszym Aneksie (Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego) autorzy zdecydowali się na przedstawienie zaangażowania środków finansowych bezpośrednio z budżetu Starostwa na zadania wpisujące się bezpośrednio w realizację celów POŚ i PGO.

Starostwo Powiatowe w Oleśnicy w ramach budżetu realizuje zadania zgodnie z przyjętymi strategicznymi celami polityki gospodarczej i finansowej, określonymi w strategii rozwoju powiatu.

Jest to przede wszystkim pozyskiwanie funduszy unijnych na projekty przygotowane i złożone do oceny instytucji wdrażających, poprawa wskaźników finansowych budżetu a tym samym poprawa zdolności kredytowej Starostwa, oraz próby pozyskiwania nowych inwestorów, dzięki którym możliwe jest obniżanie poziomu bezrobocia. Oprócz realizacji celów strategicznych, w ramach budżetów lat 2004 - 2006 r. oraz celów budżetu 2007 r. wykonywane były zadania wynikające z bieżącej działalności Powiatu, gwarantujące jego prawidłowe funkcjonowanie i właściwy poziom usług świadczonych przez poszczególne jednostki organizacyjne.

W latach 2004 - 2007 szczególny nacisk położono na przygotowanie projektów „twardych” umożliwiających pozyskanie środków unijnych na zadania z zakresu

infrastruktury – starania te zostały uwieńczone sukcesem w postaci realizacji poważnych przedsięwzięć drogowych w roku 2007 i planowanych na lata następne.

Ponadto ze środków budżetowych Starostwa w latach obowiązywania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego finansowane były przedsięwzięcia wpisujące się w ten Program. Były to głównie przedsięwzięcia z dziedziny ochrony atmosfery (termomodernizacja obiektów, budowa i modernizacja kotłowni, racjonalizacja zużycia energii cieplnej, ochrona przed hałasem w ramach modernizacji dróg, i zarządzanie kryzysowe).

W poszczególnych latach zaangażowanie Starostwa w przedsięwzięcia realizowane tylko w ramach wykonywania zadań budżetowych przedstawiało się następująco:

Wydatki w 2004 roku.

Zarządzanie kryzysowe 71 tys. zł

Termomodernizacja obiektów podległych Starostwie:

- docieplenie Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Oleśnicy – 14 tys. zł
- remont dachu I LO w Oleśnicy – 100 tys. zł
- remont dachu w szkole w Twardogórze – 10 tys. zł
- inwentaryzacja zewnętrznej sieci CO – 5 tys. zł
- wymiana okien w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Oleśnicy – 105 tys. zł
- remont dachu w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Oleśnicy – 187 tys. zł

Razem 421 tys. zł

Ochrona atmosfery:

- przebudowa kotłowni – 247 tys. zł
- remont kotłowni SOSW w Oleśnicy – 97 tys. zł
- remont kotłowni i dachu w LO w Sycowie – 38 tys. zł
- przebudowa kotłowni i podłączenie budynku do sieci gazowej w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Twardogórze – 82 tys. zł
- wymiana stolarki w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Twardogórze – 44 tys. zł

Razem 508 tys. zł

Łącznie w 2004 roku z budżetu Starostwa sfinansowano zadania, które wpisują się w Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego na kwotę 1 mln zł.

Wydatki Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2004 roku wyniosły 143 tys. zł

Wydatki w 2005 roku.

- samochód terenowy dowódczo-rozpoznawczy Suzuki - ze środków budżetu powiatu 60.000 zł,
- termomodernizacja budynku w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Oleśnicy - 50.000 zł
- wymiana wewnętrznej instalacji c. o. w II Liceum Ogólnokształcącym w Oleśnicy - 90.000 zł
- wymiana okien i oświetlenia w sali gimnastycznej, w Liceum Ogólnokształcącym w Sycowie – 113 000 zł,
- w ramach Mechanizmów Finansowych Europejskiego Obszaru Gospodarczego dla Priorytetu 2.2. Ochrona środowiska dla projektu termomodernizacja budynków szpitalnych wydatkowano środki na opracowanie studium wykonalności oraz na opracowanie dokumentacji na termomodernizację budynków szpitalnych w Oleśnicy i Sycowie w kwocie 44 000 zł.

Łącznie w 2005 roku z budżetu Starostwa sfinansowano zadania, które wpisują się w Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego na kwotę 357 tys. zł.

Wydatki Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2005 roku wyniosły 213 tys. zł w tym m.in. na:

- dofinansowanie odbudowy parku przy ul. Klonowej w Oleśnicy - 14.400 zł,
- badania monitoringowe gleb na terenie powiatu oleśnickiego - 4.963 zł.
- konserwacja rowu melioracyjnego w miejscowości Boguszyce w kwocie - 14.000 zł.
- organizacja imprezy ekologicznej - 21.743 zł
- termomodernizacja obiektów oświatowych -113 000 zł,

- dofinansowanie zakupu samochodu dowódczo-rozpoznawczego dla Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Oleśnicy - 30.000 zł.

Wydatki w 2006 roku.

- sporządzenie kosztorysów inwestorskich oraz dokumentacji projektowej w ramach zadania „Termomodernizacja budynków szpitalnych w Oleśnicy i Sycowie”. 58.560 zł,
- przebudowa drogi powiatowej nr 1466 w miejscowości Ligota Mała w kwocie 1.194.564 zł, inwestycja zakończona,
- przebudowa drogi powiatowej nr 1467 D odcinek od ul. Południowej do końca Ligoty Wielkiej” w kwocie 1.878.778 zł,
- przebudowa drogi powiatowej 1500 D od ul Oleśnickiej w Sycowie do miejscowości Ślizów w kwocie 3.590.000 zł- zakończono I etap.
- wymiana kotła centralnego ogrzewania wraz z wymianą sieci c.o. w Wielofunkcyjnej Placówce Opiekuńczo- Wychowawczej w Bierutowie 60 tys. zł

Łącznie w 2006 roku z budżetu Starostwa sfinansowano zadania, które wpisują się w Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego na kwotę 6 721 tys. zł., uwzględniając w tym te modernizacje dróg powiatowych, dzięki którym poprawił się obiektywnie poziom ochrony przeciwhałasowej.

Wydatki Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2006 roku wyniosły 80 tys. zł, w tym m.in. na:

- pokrycie wydatków związanych z awarią spalarni odpadów medycznych oraz wykonanie pomiarów kontrolnych emisji zanieczyszczeń do powietrza – 50 tys. zł
- organizacja imprezy ekologicznej dla Powiatowego Zrzeszenia Pszczelarzy – 7 tys. zł,
- szkolenie proekologiczne oraz doskonalenie pracowników -2.457 zł,

Wydatki planowane w 2007 roku.

W budżecie 2007 roku zagwarantowano środki na następujące zadania:

- dla Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w kwocie 10.000 zł z przeznaczeniem na usuwanie ewentualnych klęsk żywiołowych
- termomodernizacja budynków szpitala - został złożony wniosek na jego realizację przy współudziale środków z funduszy unijnych w ramach priorytetu 2.1., „Ochrona środowiska, w tym środowiska ludzkiego, poprzez m.in. redukcję zanieczyszczeń i promowanie źródeł energii” na kwotę 3.346.041 zł
- dofinansowanie zakupu wozów strażackich - 300.000 zł

Łącznie z budżetu Starostwa w 2007 roku planuje się wydatki ok. 3 750 tys. zł na zadania związane z POŚ

Wydatki Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na 2007 r. są planowane w wysokości 355 tys. zł i będą przeznaczone głównie na:

- współudział w organizowaniu imprez związanych z ekologią i ochroną środowiska w kwocie 30.000 zł,
- badanie gleb – monitoring środowiska – 5.000 zł,
- termomodernizację obiektów służby zdrowia- 200.000 zł,
- dofinansowanie zakupu wozu bojowego dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Oleśnicy- 60.000 zł.

Łącznie w latach 2004 – 2007 z budżetu Starostwa na zadania wpisujące się w realizację celów Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleśnickiego przeznaczają się kwotę 11 828 tys. zł oraz 791 tys. zł z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.